

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP **1.2. KOD OBSZARU** **1.3. DATA OPRACOWANIA** **1.4. DATA AKTUALIZACJI**
H PLB200007 2002-11 2008-09

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

PLB200001
PLH200010
PLC200004

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

Zakład Ornitologii PAN, Gdańsk; M. Stepaniuk, PTOPI; Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków; WZR woj. podlaskiego; Departament Ochrony Przyrody MŚ (p. 4.3, 6.1); TECHMEX SA Bielsko- Biała (GIS data statistics); E. Pugacewicz

1.7. NAZWA OBSZARU:

Dolina Górnej Narwi

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2004-07

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 23 18 44

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 52 53 9

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

18 384,1

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

MAKSYMALNA

ŚREDNIA

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL343	Białostocki	38
PL344	Łomżyński	62

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego

Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen. powierzch	Względna zachow.	Stan	Ocena ogólna
-----	-----------------	------------	-----------------------------	------------------	------	--------------

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
A021	<i>Botaurus stellaris</i>		63m			C	B	C	C
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		1p			C	B	C	C
A030	<i>Ciconia nigra</i>		2p			D			
A031	<i>Ciconia ciconia</i>		258			D			
A038	<i>Cygnus cygnus</i>		1-2p			B	B	B	B
A060	<i>Aythya nyroca</i>		1p			D			
A072	<i>Pernis apivorus</i>		4-5p			D			
A073	<i>Milvus migrans</i>		1p			D			
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>		1p			D			
A081	<i>Circus aeruginosus</i>		91p			C	B	C	C
A082	<i>Circus cyaneus</i>		1-2p			C	B	B	C
A084	<i>Circus pygargus</i>		36-44p			B	B	C	B
A089	<i>Aquila pomarina</i>		8-9p			C	B	C	C
A094	<i>Pandion haliaetus</i>		1p			D			
A119	<i>Porzana porzana</i>		30-40p			C	B	C	C
A120	<i>Porzana parva</i>		35p			C	B	C	C
A122	<i>Crex crex</i>		310-370m			C	B	C	B
A127	<i>Grus grus</i>		12p			C	B	C	C
A151	<i>Philomachus pugnax</i>		6f			B	B	B	B
A154	<i>Gallinago media</i>		65-110m			B	B	B	B
A193	<i>Sterna hirundo</i>		7-19p			C	B	C	C
A195	<i>Sternula albifrons</i>		1p			D			
A196	<i>Chlidonias hybrida</i>		2p			D			
A197	<i>Chlidonias niger</i>		60p			C	B	C	C
A215	<i>Bubo bubo</i>		3p			D			
A222	<i>Asio flammeus</i>		2p			B	B	C	B
A229	<i>Alcedo atthis</i>		4p			D			
A234	<i>Picus canus</i>		P			D			
A236	<i>Dryocopus martius</i>		P			D			
A238	<i>Dendrocopos medius</i>		P			D			
A246	<i>Lullula arborea</i>		P			D			
A255	<i>Anthus campestris</i>		P			D			
A272	<i>Luscinia svecica</i>		P			D			
A294	<i>Acrocephalus paludicola</i>		18-23m			C	B	B	C
A307	<i>Sylvia nisoria</i>		P			D			
A320	<i>Ficedula parva</i>		P			D			
A338	<i>Lanius collurio</i>		P			D			
A379	<i>Emberiza hortulana</i>		P			D			
A409	<i>Tetrao tetrix tetrix</i>		18-26m			C	B	C	C

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
				MIGRUJĄCA		Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

KOD	NAZWA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
		Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie
A006	<i>Podiceps grisegena</i>	60p			D			
A055	<i>Anas querquedula</i>	350-410p			B	B	C	B
A118	<i>Rallus aquaticus</i>	300-400p			C	B	C	C
A156	<i>Limosa limosa</i>	330p			B	B	C	B
A162	<i>Tringa totanus</i>	215p			B	B	C	B

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie
1032	<i>Unio crassus</i>	P				D			

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	Populacja	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie			

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

Populacja Motywacja

SSAKI

Populacja Motywacja

PŁAZY

Populacja Motywacja

GADY

Populacja Motywacja

RYBY

Populacja Motywacja

BEZKRĘGOWCE

Populacja Motywacja

ROŚLINY

Populacja Motywacja

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy iglaste	14 %
Lasy liściaste	4 %
Lasy mieszane	2 %
Siedliska leśne (ogólnie)	1 %
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	58 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	20 %
Wody śródlądowe (stojące i płynące)	1 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Obszar obejmuje dolinę Narwi na odcinku od zapory wodnej w Bondarach do Suraża, z przylegającym do niej kompleksem stawowym, zasilanym w wodę z systemu rzeczki Lizy (dopływu Narwi), usytuowanym w pobliżu Suraża. Koryto Narwi ma tu naturalny charakter, z meandrami i starorzeczami, jej dolina ma 0,3-3,0 km szerokości. Większość powierzchni doliny zajmują zbiorowiska szuwarowe, których występowanie uzależnione jest od corocznych wylewów rzeki. Dominują tu turzycowiska i szuwały mannowe, a wokół starorzeczy - trzcinowiska. Wzdłuż rzeki występują zakrzewienia i zadrzewienia wierzbowe; lasy pokrywają niewielką część doliny. Około 60% obszaru jest użytkowane rolniczo (przeważają pastwiska i łąki kośne). Usytuowany koło Suraża kompleks "Stawów Pietkowskich" sąsiaduje od zachodu i południa z rozległymi lasami mieszanymi i liściastymi, od północy i wschodu z doliną Narwi. Stawy są silnie zarośnięte roślinnością szuwarową.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 30. Występują co najmniej 34 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 16 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla: cyranka 10%-16% populacji krajowej (C3), krwawodziób 9-11% populacji krajowej (C3), co najmniej 7% populacji krajowej (C6) błotniaka łąkowego, 4%-5,5% populacji krajowej rycyka (C3) oraz co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: błotniak stawowy, cietrzew (PCK), derkacz, dubelt (PCK), kropiatka, rybitwa czarna, sowa błotna (PCK), świerszczak, zielonka (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje wodniczka (PCK);

4.3. ZAGROŻENIA

Obniżanie się poziomu wód gruntowych oraz zanik użytkowania pastwiskowo-łąkarskiego. W kompleksach stawowych zagrożeniem jest zarówno zaniechanie, jak i intensyfikacja użytkowania stawowego. Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową wymagają utrzymywania ich w sprawności technicznej. Na obszarze będą prowadzone działania związane z swobodnym spływem wód i kry. Wykonywanie tych prac obejmuje różne fragmenty doliny rzecznej i nie ma istotnego wpływu na całość obszaru Natura 2000.

4.4. STATUS OCHRONNY

Obszar w większości położony jest na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Narwi (41 862 ha). Niewielki fragment obszaru na terenie Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasu Puszczy Białowieskiej (50 778,8 ha).

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Szacuje się, że obecnie ok. 85% gruntów położonych na OSO Natura 2000 Dolina Górnej Narwi stanowi własność prywatną. Pozostała część to grunty Skarbu Państwa w zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych oraz Lasów Państwowych reprezentowanych przez nadleśnictwa: Browsk, Żednia, Bielsk, Rudka i Dojlidy.

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

Banaszuk H. 1990. Narwiański Park Krajobrazowy - zarys problematyki przyrodniczej. Białystok: OBN Nauka i Praktyka 1.

Banaszuk H. 1993. Raport o stanie środowiska przyrodniczego Narwiańskiego PK. Biul. Inf. WOŚ, Białystok. 1:

BirdLife International/European Bird Census Council. 2000. European bird populations: estimates and trends. BirdLife Inter., Cambridge (BirdLife Conservation). 10.

Danielewska A., Kondratiuk P. 1996. Geologia, rzeźba i hydrografia - czynniki warunkujące zróżnicowanie siedliskowe w dolinie Górnej Narwi. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol. 428: 15-23.

Dembek W., Danielewska A. 1996. Zróżnicowanie siedliskowe doliny Górnej Narwi od zbiornika Siemianówka do Suraza. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol. 428: 25-38.

Dembek W., Okruszko H. 1996. Zagadnienia gospodarcze i zoologiczne dotyczące doliny Górnej Narwi. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol. 428: 7-13.

Dembek W., Okruszko H. 1996. Zasady ekorozwoju doliny Górnej Narwi. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol. 428: 195-201.

Dyrcz A. 1989. Tereny ważne dla ornitologii i ochrony ptaków w Polsce. Przegl. Zool. 33(3): 417-437.

Falkowski E. 1971. Historia i prognoza rozwoju układu wybranych odcinków rzek nizinnych Polski. Biul. Geolog. 12.

Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa.

Gromadzki M., Błaszowska B., Chylarecki P., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M., Wójcik B. 2002. Sieć ostoi ptaków w Polsce. Wdrażanie Dyrektywy Unii Europejskiej o Ochronie Dzikich Ptaków. OTOP, Gdańsk.

Gromadzki M., Dyrcz A., Głowaciński Z., Wieloch M. 1994. Ostoje ptaków w Polsce. OTOP, Bibl. Monitor. Środ., Gdańsk.

- Gromadzki M., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M. 2002. Wielkość populacji i trendy liczebności wybranych gatunków ptaków lęgowych w Polsce w latach 1991-2002. ZO PAN, Gdańsk. Msc.
- Grygoruk A. 1996. Narwiański Park Narodowy - 22 park narodowy w Polsce. Białostoczczyzna. 4.
- Heath M.F., Evans M.I. (red.). 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation, Northern Europe. BirdLife Inter., Cambridge (BirdLife Conservation). 1.
- Kwiatkowski W., Stepaniuk M. 1998. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza strefy kraędziowej Doliny Górnej Narwi na odcinku od granicy Państwa do miejscowości Suraż. (mat. niepubl.).
- Kwiatkowski W., Stepaniuk M. 1998. Struktura krajobrazowa wschodniego Podlasia. Proj. KBN 6PO4G01609. Msc.
- Lewartowski Z. 1997. Waloryzacja awifauny lęgowej doliny górnej Narwi i konieczność jej ochrony. Zesz. Postęp. Nauk Rol. i Leś., Falenty k. Warszawy.
- Liro A., Dyduch-Falniowska A. 1999. Natura 2000 - Europejska Sieć Ekologiczna. MOŚZNIL, Warszawa. ss. 93.
- Osieck E. 2000. Guidance notes for the selection of important Bird Areas in European Union Member States and EU accession countries. Draft IBA Workshop Brussels, 30 March-2Apr.2000. Msc.
- Oświł J., Dembek W., Wszola A. 1996. Walory przyrodnicze i krajobrazowe doliny Górnej Narwi od zbiornika Siemianówka do Suraża oraz podstawy ich ochrony. Zesz. Probl. Postęp. Nauk Rol. 428: 103-112.
- Potocka Marta 2007 Plan lokalnej współpracy na rzecz ochrony obszaru Natura 2000 - PLB200007 Dolina Górnej Narwi Ministerstwo Środowiska
- Prokopowicz J. 1996. Perspektywy rozwojowe gospodarstw rolnych użytkujących łąki w dolinie Górnej Narwi w warunkach ograniczeń wynikających z ochrony przyrody. Zesz. Probl. Postęp. Nauk Rol. 428: 141-154.
- Prończuk J. 1973. Zmiany hydrologiczne i cenotyczne w dolinie Narwi na przestrzeni 33 lat - jako podstawa rozważań melioracyjnych. Zesz. Probl. Postęp. Nauk Rol. 134: 131-148.
- Pugacewicz E. 1995. Awifauna lęgowa doliny górnej Narwi. Ptaki Północnego Podlasia. 1: 27-70.
- Rzępała M., Kasprzykowski Z., Gołowski A., Górski A., Dmoch A. 1999. Awifauna doliny dolnej Narwi. Not. Orn. 40,1-2: 23-44.

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-------------------	---------------	-------------	------------

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-----------------------	---------------	-------------	------------

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
------------	-------------	------------

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
100	<i>Uprawa</i>	C		0
102	<i>Koszenie / ścinanie</i>	B		+
140	<i>Wypas</i>	B		+
141	<i>Zarzucenie pasterstwa</i>	C		-
160	<i>Gospodarka leśna - ogólnie</i>	C		0
220	<i>Wędkarstwo</i>	B		0
403	<i>Zabudowa rozproszona</i>	C		0
421	<i>Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych</i>	C		-
500	<i>Sieć transportowa</i>	C		0
600	<i>Infrastruktura sportowa i rekreacyjna</i>	C		0
620	<i>Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, uprawiane w plenerze</i>	B		0
701	<i>Zanieczyszczenia wód</i>	C		-
810	<i>Odwadnianie</i>	B		-

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
-----	-------	--------------	-----------	-------

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
N-34-118-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-119-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-119-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-120-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-120-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------